

Faaliyet Raporu

Türk Psikologlar Derneği

2023

KISALTMALAR

- (1) TPD-PPAB: Türk Psikologlar Derneği Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi
- (2) TPD: Türk Psikologlar Derneği
- (3) AÜK: Akreditasyon Üst Kurulu
- (4) TPD-PPAB Süreçleri: TPD-PPAB Program Değerlendirme Süreçleri
- (5) DT: Değerlendirme Takımı
- (6) YÖKAK: Yükseköğretim Kalite Kurulu
- (7) PLESA: Psikoloji Lisans Eğitiminin Akreditasyonu ve Standartları
- (8) EuroPsy: Avrupa Psikoloji Sertifikası
- (9) EFPA: Avrupa Psikoloji Birlikleri Federasyonu
- (10) ENQA: Uluslararası akreditasyon kuruluşları

1.GİRİŞ

25.10.1976 tarihinde kurulan, genel merkezi Ankara'da bulunan ve Antalya, Bursa, Eskişehir, İstanbul, İzmir ve Samsun illerindeki bölge şubeleriyle kamuya yararlı dernek statüsünde faaliyet gösteren Türk Psikologlar Derneği, Türkiye'deki psikoloji lisans programlarını akredite etme yetkisini alıncaya kadar bültenleri ve dergilerinde yayımladığı uluslararası akreditasyon süreçleri ve toplam kalite yönetimi hakkındaki yazılarla (1994), akreditasyon konusundaki uluslararası kongre katılımlarıyla (1995), psikoloji eğitiminin niteliğine yönelik

yaptığı araştırmalarla (1997, 2001), düzenlediği sürekli eğitim kurslarıyla, yayımladığı ders kitapları ve yardımcı kitaplarla, yaptığı kurultaylarla (2001, 2005), kurduğu Psikoloji Lisans Eğitiminin Akreditasyonu ve Standartları (PLESA) Kuruluy ile (2006) psikoloji eğitimine önemli katkılar sağlamış ve Türkiye’de psikoloji eğitimiyle yakından ilgilenen bir meslek örgütü olarak dikkati çeken düzeyde bir birikim oluşturmuştur. Bu minvalde dernek, psikoloji alanındaki diplomalarını Türkiye’deki psikoloji bölümlerinden almış olan ve belirli bir süredir süpervizyon altında çalışmış psikologların yeterliliklerinin, Avrupa Psikoloji Sertifikası (EuroPsy) için uygunluğunu değerlendirmek üzere Avrupa Psikoloji Birlikleri Federasyonu (EFPA) tarafından 09.03.2013 tarihinde yetkilendirilmiştir.

Türkiye’deki psikoloji eğitiminin akreditasyonu söz konusu olduğunda bu yetkinin, 2008 yılında, Psikoloji Lisans Eğitimi Akreditasyon El Kitabı ile yapılan başvuru sonrası, Yükseköğretim Kurulu tarafından 31.08.2010 tarih B.30.0.ABB.00.00.00.30b sayılı resmi yazı ile iki yıl süreyle Türk Psikologlar Derneğine verildiği görülür. Ardından 14.11.2013 tarih 2013.13.1307 sayılı resmi yazı ile bu yetkinin geçerlilik süresi 26.08.2015 tarihine kadar uzatılmış; 06.02.2019 tarihinde ise Türk Psikologlar Derneği güncel unvanıyla Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından iki yıllık yetkilendirmeye yeniden görevlendirilmiştir.

Dernekler mevzuatı hükümleri uyarınca genel merkez ve şubelerindeki zorunlu organlarının yanı sıra bir ihtiyari organ olarak etik kurulu ve yalnızca akreditasyon faaliyetlerine özgülünen, özerk yapıdaki Akreditasyon Üst Kurulu bulunan Türk Psikologlar Derneği, akreditasyon hizmetlerini de içeren ticari girişimlerini Türk Psikologlar Derneği İktisadi İşletmesi vasıtasıyla yürütmektedir.

KURUMSAL BİLGİLER

a. Misyon, Vizyon ve Kalite Politikası

Misyon

Türk Psikologlar Derneği Psikoloji Lisans Programları Akreditasyon Birimi (TPD-PPAB), ülkemizdeki devlet ve vakıf üniversitelerindeki psikoloji lisans programları için akreditasyon, değerlendirme ve bilgilendirme çalışmaları yaparak evrensel değerler ışığında Türkiye’de psikoloji eğitiminin kalitesinin yükseltilmesini ve daha nitelikli psikoloji lisans mezunlarının yetiştirilmesini sağlamayı misyon edinmektedir.

Vizyon

TPD-PPAB'ın misyonu ve değerleri doğrultusunda, ulusal ve uluslararası ortamlarda mensubu ve mezunu olmaktan övünç duyulan; vereceği nitelikli eğitimle psikolojinin ilerlemesine ve insanlık yararına kullanımına katkıda bulunacak bilim insanları ve uygulamacıları yetiştirecek psikoloji lisans programlarının artmasını sağlamak ve bu bağlamda gelişmekte olan üniversite psikoloji bölümlerine başarılı model sunmak ise TPD-PPAB'ın vizyonu olarak ön plana çıkmaktadır.

Kalite Politikası

TPD PPAB, Türkiye'de psikoloji eğitiminin kalitesinin yükseltilmesini amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusundaki çalışmaların sürekli iyileştirme ve toplam kalite felsefesi doğrultusunda yürütülmesi temel ilkedir. TPD PPAB, en üst seviyede kaliteli hizmet vermek için aşağıdaki değerlere bağlıdır:

Bağımsızlık: Faaliyetlerini bağımsız ve özerk bir şekilde yürütür.

Katılımcılık: İlgili süreçlerde tüm iç ve dış paydaşların görüş ve önerilerini alır ve değerlendirir.

Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik: Program değerlendirme ve akreditasyona yönelik tüm faaliyetleri (politika süreçleri, yaptığı çalışmalar, toplantı kararları, akreditasyon kararları, raporlar vb.) hakkında paydaşlarını ve kamuyu bilgilendirir, hesap verir.

İş Birliğine Açık Olmak: Ulusal ve uluslararası işbirlikleri kurar ve geliştirir.

Yenilikçi Olmak: Etkinliklerinin kalitesini sürdürmek ve artırmak için yenilikleri takip eder.

Hizmet Odaklılık: Hizmet verilen tüm kurumların güncel gereksinim ve beklentilerine duyarlıdır, onlarla saygılı ve sevecen bir ilişki kurulur ve sürdürülür.

Sürekli Öğrenme: Hem kendi hem de benzer kurumların etkinlikleri ve performansını izler ve sürekli öğrenir.

İş Birlikleri Geliştirme: Ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği fırsatlarını arar ve geliştirir. Bu işbirliklerinin sürekliliği için çaba harcar.

Değer Yaratma: Hizmet verdiği kurumlara ve paydaşlarına katma değer sağlayacak etkinliklerde bulunur; eğitimin ve değerlendirme sürecinin sürekli iyileşmesi için çalışır. Hizmetin katma değeri, doğrudan geribildirim yolu ile izlenir.

Etik Davranış: TPD PPAB Etik Kuralları çerçevesinde çalışır. Çıkar çatışması yaratmaktan kaçınarak profesyonel davranış sergiler.

b. Organizasyon Yapısı

Türk Psikologlar Derneği Tüzüğü'nün "Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi Teşkili ve Görevleri" başlıklı "Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi psikoloji lisans ve lisansüstü programlarının akreditasyon süreçlerini yönetmekten ve bu süreçte görev alacak komisyon ve komitelerin oluşturulmasından sorumlu olan birimdir. Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi akreditasyon faaliyetine ilişkin karar alma süreçlerini Türk Psikologlar Derneği Yönetim Kurulu'ndan bağımsız olarak yürütür. Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi'nin teşkili ve görevleri ilgili yasal düzenlemelere aykırı olmayacak şekilde yönetmelikle belirlenir." ifadesinin yer aldığı yirmi birinci (21) maddesine dayanılarak yürürlüğe konan PPAB Yönetmeliği'nin birinci (1) maddesi "(...) Bu yönetmelik Türk Psikologlar Derneği himayesinde bağımsız bir birim olarak görev yapan Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi'nin, Akreditasyon Üst Kurulu'nun ve Değerlendirme Takımlarının oluşturulmasına, yetki ve sorumluluklarına ve akreditasyon sürecinin işleyişine yönelik hükümleri kapsar." hükmünü amirdir. Aynı yönetmeliğin ikinci (2) maddesinde ise Akreditasyon Üst Kurulu "Psikoloji lisans programları akreditasyon sürecinin yürütülmesinden ve denetlenmesinden sorumlu, karar ve işleyişinde Türk Psikologlar Derneği Yönetim Kurulundan bağımsız üst kurulu" olarak tanımlanmaktadır. Yönetmeliğin üçüncü (3) maddesi "Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi işleyiş ve bütçe açısından, Türk Psikologlar Derneği Yönetim Kurulu'ndan bağımsız bir birim olarak çalışır." hükmünü amirdir.

Türk Psikologlar Derneğinin yönetsel organlarından bağımsız olarak faaliyet göstermekte olan Akreditasyon Üst Kurulu (AÜK), program akreditasyon sürecinin ilgili yönetmelik ve değerlendirme kılavuzu çerçevesinden yürütülmesini denetleyen, kontrol eden ve nihai kararı veren üst kuruldur. Toplam 10 (on) asil ve 3 (üç) yedek üyeden oluşan kurulda 01. 01. 2023-31. 12. 2023 tarihleri arasında görev yapan asil üyeleri aşağıda sıralanmıştır:

- Prof. Dr. Gonca SOYGÜT PEKAK, Başkan (Akademisyen)
- Prof. Dr. Ayfer DOST GÖZKAN, Üye (Akademisyen)
- Prof. Dr. Sonia AMADO, Üye (Akademisyen)
- Prof. Dr. Nebi SÜMER, Üye (Akademisyen)
- Dr. Öğr. Üyesi Hande KAYNAK, Üye (Akademisyen)
- CebraİL POLAT Üye, (Dernek Temsilcisi)
- Psk. Ayşegül DAĞDEVİREN Üye, (Kamu Temsilcisi)

- Dr. Psk. Sevda ATILGAN Üye, (Uygulama Temsilcisi)
- Uzm. Cengiz Mehmet BATIGÜN Üye, (TSE Temsilcisi)
- Sümeyye Eda SIRMALI, Üye (Öğrenci Temsilcisi)

3. FAALİYETLER

a. Akredite program bilgileri

Türk Psikologlar Derneği (TPD) Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi (PPAB) 2023 Takvim Yılı İçerisinde, Özyeğin Üniversitesi, İstanbul Bilgi Üniversitesi ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi olmak üzere toplam üç üniversitenin psikoloji lisans programları akredite edilmiştir. Özyeğin Üniversitesi Eylül 2022 döneminde yapılan yenileme işlemidir. Özyeğin üniversitesinin değerlendirme süreci Aralık 2022 sonu itibarıyla tamamlanmış ve tüm DT Üyeleri raporlarını teslim etmiştir. Sonuç raporlarının AÜK tarafından yazılması tamamlanmıştır. İstanbul Bilgi Üniversitesinin değerlendirme süreci Haziran 2023 sonu itibarıyla tamamlanmış ve tüm DT Üyeleri raporlarını teslim etmiştir. TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi değerlendirme süreci Haziran 2023 itibarıyla tamamlanmış ve tüm DT Üyeleri raporlarını teslim etmiştir. 2023 Ocak ayında Özyeğin Üniversitesinin akreditasyon süreci tamamlanmıştır. Özyeğin üniversitesi değerlendirme süreci kaldırılan pandemi kuralları sonrasında görüşmeler yüz yüze yapılmıştır. YÖKAK Akreditasyon yöneticisi Prof. Dr. Neslihan BOYAN'da saha ziyaretine katılmıştır. Söz konusu üç programın değerlendirme takvimi; kurum DT Değerlendirme Tarihleri Özyeğin Üniversitesi 14-15-16 Aralık 2022, İstanbul Bilgi Üniversitesi 24-25-26 Mayıs 2023, TOBB 25-26 Mayıs 2023. Bahsi geçen üç programın sonuç raporlarının AÜK tarafından yazılması tamamlanmış ve kurumlara iletilerek web sitesinde de paylaşılmıştır. 2023 yılında akreditasyon başvurusunda bulunan ve akreditasyon süreci devam eden üniversiteler TED Üniversitesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesidir. TED Üniversitesi Eylül 2023 döneminde yapılan 2 yıllık akreditasyonun 5 yıllık akreditasyona tamamlanma işlemidir. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi Eylül 2023 tarihlerinde akreditasyon başvurusunda bulunmuştur. Söz konusu üç programın değerlendirme takvimi; kurum DT

Değerlendirme Tarihleri TED Üniversitesi için AÜK Üyelerinin kararıyla önceki değerlendirme raporundan faydalanılmasına ve uzaktan değerlendirme yapılmasına karar verilmiştir. Bu bağlamda TED Üniversitesi'nin DT raporları Ocak 2024 tarihine kadar teslim edilmiştir. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi DT raporları 20-21 Aralık 2023 ve Dokuz Eylül Üniversitesi DT raporları 22-23 Şubat 2024 tarihlerinde teslim edilmiştir. 2023-2024 yıllarında başvuruları tamamlanan TED, Ankara Yıldırım Beyazıt ve Dokuz Eylül Üniversitelerinin ayrıntılı bilgileri 2024 raporunda sunulacaktır. Türk Psikologlar Derneği tarafından Aralık 2023 tarihinde akredite edilmiş toplam program sayısı 15'tir. Daha Önce akredite edilen fakat süresi dolan üniversiteler (Boğaziçi Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi) ve 2024 yılında akreditasyonu tamamlanacak olan (TED Üniversitesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi) üniversiteler sayıya dahil edilmemiştir.

b. Değerlendirici eğitimleri

Türk Psikologlar Derneği (TPD) Psikoloji Programları Akreditasyon Birimi (PPAB), değerlendirici eğitimleri, AÜK Başkanı Prof. Dr. Gonca Soygüt Pekak, AÜK Üyelerinin katılımı ve Değerlendirme Takımının katılımı ile gerçekleştirilmektedir. Değerlendirme takımları 3 asil 2 yedek üyeden oluşmaktadır. Değerlendirme takımı seçiminde değerlendirici hocaların ayrı alanlardan (klinik, deneysel, sosyal vb.) olmasına alan temsiliyeti açısından dikkat edilmektedir. Eğitimlerden önce akreditasyon birimi tarafından değerlendirme takımına gerekli formlar iletilmektedir ve derneğimizin ayrıntılı video kayıtları ile bu formlar desteklenmektedir. Ardından Prof. Dr. Gonca Soygüt Pekak ve Doç. Dr. Hande Kaynak tarafından rubrik tablo ve formların içerikleri ve puanlamaları ile ilgili detaylı bilgiler verilmektedir. Eğitime katılan Değerlendirme takımı üyelerinin soruları cevaplanarak eğitim sonlandırılmaktadır.

Özyeğin Üniversitesi Değerlendirme Takımı, üç asil (Doç. Dr. Mehmet Koyuncu, Prof. Dr. Özlem Sertel Berk, Dr. Öğr. Üyesi Aslı Erciyes) ve iki yedek üyeden (Prof. Dr. Esin Yılmaz ve Prof. Dr. Murat Kurt) oluşmaktadır. Özyeğin Üniversitesi değerlendirici eğitimleri değerlendirme takımları ve AÜK üyelerinin katılımıyla 16 Kasım 2022 tarihinde saat 17.00-18:30 saatlerinde gerçekleştirilmiştir.

İstanbul Bilgi Üniversitesi Değerlendirme Takımı, üç asil üye (Doç. Dr. Olga Selin Hüner, Prof. Dr. Aslı Kılıç Özhan, Doç. Dr. Burak Doğruyol) ve iki yedek üyeden (Doç. Dr. Nur Soylu Yerlikaya ve Prof. Dr. Esin Yılmaz) oluşmaktadır. TOBB Ekonomi ve Teknoloji Değerlendirme takımı, üç asil üye (Doç. Dr. Halime Şenay Güzel, Doç. Dr. Erol Özçelik, Prof. Dr. Derya Hasta) ve iki yedek üyeden (Prof. Dr. Aslı Göncü Köse ve Prof. Dr. Ayda

Büyükşahin Sunal) oluşmaktadır. İstanbul Bilgi Üniversitesi ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi değerlendirici eğitimleri değerlendirme takımları ve AÜK üyelerinin katılımıyla 22 Mart Çarşamba 2023 tarihinde 17:00-18:30 saatlerinde gerçekleştirilmiştir.

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Değerlendirme Takımı, üç asil üye (Prof. Dr. Hatice Demirbaş, Doç. Dr. İsmail Volkan Gülüm, Doç. Dr. Türkan Yılmaz Irmak) ve iki yedek üyeden (Dr. Öğr. Üyesi Ece Bekaroğlu ve Dr. Öğr. Üyesi Bahar Tanyaş) oluşmaktadır. TED Üniversitesi Değerlendirme Takımı, üç asil üye (Dr. Müjgan İnözü Mermerkaya, Prof. Dr. S. Adil Sarıbay, Dr. Öğr. Üyesi Alper Açık) ve iki yedek üyeden (Prof. Dr. Hanife Özlem Sertel Berk ve Prof. Dr. Feyza Çorapçı) oluşmaktadır. Dokuz Eylül Üniversitesi Değerlendirme Takımı, üç asil üye (Prof. Dr. Sevim Cesur, Doç. Dr. Ezgi Tuna Kaykusuz, Dr. Öğr. Üyesi Bernis Sütçübaşı) ve iki yedek üyeden (Dr. Öğr. Üyesi Gaye Solmazer ve Doç. Dr. İrem Metin Orta) oluşmaktadır. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, TED Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi değerlendirici eğitimleri değerlendirme takımları ve AÜK üyelerinin katılımıyla 23 Kasım 2023 17.00-18.30 saatlerinde gerçekleştirilmiştir.

c. Bilgilendirme eğitimleri

TPD Genel Koordinatörü ve AÜK üyesi Cebrail Polat tarafından 02.01.2023 tarihinde TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, 04.01.2023 tarihinde Yaşar Üniversitesi, 06.01.2023 tarihinde Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, 02.05.2023 tarihinde Ankara Medipol Üniversitesi, 02.11.2023 tarihinde Adana Çukurova Üniversitesi psikoloji programları ile akreditasyon bilgilendirme ve tanıtım toplantıları gerçekleştirilmiştir. Cebrail Polat bu toplantılarda kurum temsilcilerine Türk Psikologlar Derneğinin akreditasyon işlemlerine ilişkin bilgiler sunmuş ve akreditasyon ile ilgili merak edilenleri yanıtlamıştır.

d. Uluslararası faaliyetler

2020 yılı içerisinde tam üyelik başvuru sürecinin başlatılması amacıyla European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA) ile yazışmalar yürütülmüştür. Küresel salgın ve ülkedeki ekonomik koşullar nedeniyle henüz üyelik süreci tamamlanamamış olsa da uyum çalışmaları devam etmektedir. Ancak, Uluslararası üyeliklere başvuru ve kabul edilmesi durumunda da yıllık üyelik ödemeleri için yüksek miktarlarda ücretler istenmesi nedeniyle başvuru süreci şimdilik askıya alınmıştır. Döviz cinsinden istenilen yüksek miktarların karşılanması konusunda TPD ve AÜK kaynakları sınırlı olduğundan, önümüzdeki dönemde YÖDAK veya ilgili kuruluşlardan destek istenilmesi için girişimde bulunulacak ve uluslararası üyelik başvuru süreci hızlandırılacaktır.

Öte yandan 12 Nisan 2019 tarihinde Türk Psikologlar Derneği ile Rus Psikoloji Derneği (Rossiyskoye Psikhologicheskoye Obshchestvo - RPO) arasında imzalanan Anlaşma Protokolü uyarınca "Ortak eğitim ve staj olanakları ile değişim programları yaratılması" başlığı altındaki müzakereler kapsamında Türkiye'deki psikoloji lisans programlarının akreditasyon süreçlerine ilişkin deneyimler RPO'ya aktarılmaktadır.

Ayrıca, Türkiye'deki psikoloji bölümlerinden almış olan ve belirli bir süredir süpervizyon altında çalışmış psikologların yeterliliklerinin, EuroPsy için uygunluğunu değerlendirmek üzere EFPA tarafından 09.03.2013 tarihinde yetkilendirilmiştir. Bu kurulların faaliyetleri halen devam etmektedir. Aşağıda ilgili bölümlerde daha ayrıntılı bilgiler sunulmuştur.

e. İyileştirme faaliyetleri

TPD-PPAB kurulduğu tarihten itibaren süreç ve kriterlerini katılımcı bir yaklaşımla geliştirmiş, geribildirime açık olmuş ve sürekli iyileşme ve yenilenmeyi benimsemiş bir akreditasyon birimidir. Web sayfasından erişilen temel dokümanların sürüm sayılarından da anlaşılacağı gibi, yürütülen akreditasyon faaliyetleri paydaş (YÖKAK, psikoloji lisans programları, akreditasyon başvurusunda bulunan, bulunma hazırlığında olan programlar, değerlendirme takımı üyeleri, AÜK temsilcileri, öğrenciler gibi) geribildirimine hep açık olmuştur. Örneğin, YÖKAK tarafından izleme yetkilisi olarak görevlendirilen Prof. Dr. Figen Çizmeci Şenel'in 23 Ocak 2020 tarihinde Derneğimizi ziyareti esnasında üzerinde durduğu ve fikir alışverişinde bulunduğumuz üç konu üzerinde çalışılmış ve sonuçlandırılmıştır. Bunlar:

- a) TPD-PPAB Yönetmeliğinde itiraz ve şikayet mekanizmalarının ayrıntılandırılması,
- b) Değerlendirme takımlarında gözlemci üyenin bulundurulması,
- c) Değerlendirme ölçütleri için Rubrik sistemin geliştirilmesi konularıdır.

Nicel (Rubrik) değerlendirme sisteminin geliştirilmiş olması iyileştirme faaliyetlerimiz içerisinde oldukça önem arz eden ve diğer akreditasyon değerlendirme kuruluşlarına da örnek teşkil edebilecek bir çalışmadır (bkz. <https://www.psikolog.org.tr/tr/files/folder/tutarlilik-tetkik-kilavuzu-x829.pdf>).

Geliştirilen bu sistem ile daha objektif ve güvenilir bir değerlendirme yapma imkanına ulaşılmıştır. Rubrik sistemin tüm test aşamaları tamamlanmış ve web sayfamıza eklenerek Ocak 2021 başvurularından itibaren kullanıma sunulmuştur.

Paydaş geribildirimleri doğrultusunda yapmış olduğumuz bir diğer iyileştirme çalışması, Akademik AÜK üyelerinin kompozisyonu ve nitelikleri konusunda Psikoloji bölümlerinden gelen geribildirimler çerçevesinde yapmış olduğumuz değişikliktir (Bkz. TPD-PPAB Yönetmeliği Madde. 5).

Bu çalışmaların daha sistematik bir biçimde yürütülebilmesi amacıyla 2020 yılı içerisinde TPD-PPAB bünyesinde Sürekli İyileştirme Komitesi oluşturulmuş ve "**TPD-PPAB Sürekli İyileştirme Komitesi Yönergesi**" hazırlanarak web sayfasında yayınlanmıştır. Bundan sonraki süreçte tüm iyileştirme çalışmalarımız bu kurul tarafından ilgili Yönerge doğrultusunda yürütülecektir.

Tüm bunlara ek olarak,

- 1) TPD-PPAB Yönetmeliğine "Madde 14. Gizlilik", "Madde 15. KaliteGüvencesi", "Madde 16. Şeffaflık ve Hesap Verme Sorumluluğu", "Madde 17. TPD-PPAB Belgelerinin Saklanması" maddeleri eklenerek Yönetmelik yeni bir versiyon ile yayınlanmıştır

(Bkz. <https://www.psikolog.org.tr/tr/files/folder/psikoloji-programlari-akreditasyon-birimi-yonetmeliği-x788.pdf>)

- 2) Programların akreditasyon değerlendirmesi sonucunda kurumlara yapılacak bildirimlerin hem değerlendirmeler hem de şekilsel olarak birbirleriyle tutarlı ve her türlü yazım yanlışlarından arındırılmış olmalarını sağlamak amacıyla TPD-PPAB Değerlendirme Kılavuzuna "Madde 7. Tutarlılık ve Yazım Kontrolü" maddesi eklenmiş ve burada tutarlılık ve yazım kontrollerine ilişkin ayrıntılı bilgiler verilmiştir.

(Bkz. <https://akreditasyon.psikolog.org.tr/tr/files/folder/akreditasyon/degerlendirme-klavuzu.pdf>). Bu madde gereğince de "**Tutarlılık Tetkik Kılavuzu**" hazırlanarak web sayfamızda yayınlanmıştır.) (bkz. <https://www.psikolog.org.tr/tr/files/folder/tutarlilik-tetik-klavuzu-x829.pdf>)

- 3) Akreditasyon süreci ve sonuçlarına ilişkin belgeler ve raporlar dahil olmak üzere, TPD-PPAB çalışmaları ile ilgili belgelerin ve raporların saklanması ve sürelerini belirlemek amacıyla "**TPD-PPAB Arşivleme Yönergesi**" hazırlanmış ve web sitemizde yayınlanmıştır.

(Bkz. <https://www.psikolog.org.tr/tr/files/folder/akreditasyon-ust-kurulu-uyesi-arsivleme-yonergesi-x636.pdf>)

- 4) COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan değerlendirme ölçütleri belirlenmiş ve "**TPD-PPAB Uzaktan Değerlendirme Kılavuzu**" hazırlanmıştır.

(Bkz. <https://www.psikolog.org.tr/tr/files/folder/psikoloji-programlari-akreditasyon-birimi-yonetmeliği-x788.pdf>)

- 5) Değerlendirme süreçlerindeki deneyimler doğrultusunda, bazı yönetmelik maddelerinin daha anlaşılır ifadelendirilmesine ilişkin revizyonlar yapılmıştır. Örneğin programda üç ayrı psikoloji alt alanını temsil eden öğretim üyesinin, arka arkaya üç akademik yıl boyunca kadroda bulunmasına ilişkin yönetmelik maddesinde farklı yoruma yol açan belirsizliği gidermek amacıyla revizyon yapılmıştır.
- 6) Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) tarafından 2023 yılında düzenlenen Akreditasyon Kuruluşları Bilgilendirme ve Değerlendirme Video Konferans Toplantılarına katılım sağlanmıştır.

Performans Ölçütleri:

Performans ölçütlerinin değerlendirilmesi (2023 yılı için)

Toplam akreditasyon süresi: 125

Toplam akreditasyon hizmeti sunulan program sayısı: 20

Toplam değerlendirici sayısı: 18

Toplam aktif Program sayısı: 133

Toplam Mezun veren Program sayısı: 174

Bilgilendirme Toplantısı: 5

Değerlendirici eğitimi sayısı: 6

Performans oranları:

- Akreditasyon Oranı (Akredite program sayısı/Toplam aktif program sayısı): 20/18

- Akreditasyon Sürecinin Ortalama Tamamlanma Süresi (Toplam akreditasyon süresi/Toplam akreditasyon hizmeti sunulan program sayısı): 120/20

- Ortalama Değerlendirici Sayısı (Toplam Değerlendirici sayısı/Toplam aktif program sayısı): 60/133

4. KURUMSAL YETKİNLİK VE FAALİYETLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2023 Takvim Yılı İçeriğinde, Özyeğin Üniversitesi, İstanbul Bilgi Üniversitesi ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi olmak üzere toplam üç üniversitenin psikoloji lisans programları akredite edilmiştir. Özyeğin Üniversitesi Eylül 2022 döneminde yapılan yenileme işlemidir. Özyeğin üniversitesinin değerlendirme süreci Aralık 2022 sonu itibarıyla tamamlanmış ve tüm DT Üyeleri raporlarını teslim etmiştir. Sonuç raporlarının AÜK tarafından yazılması tamamlanmıştır. İstanbul Bilgi Üniversitesinin değerlendirme süreci Haziran 2023 sonu itibarıyla tamamlanmış ve tüm DT Üyeleri raporlarını teslim etmiştir. TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi değerlendirme süreci Haziran 2023 itibarıyla tamamlanmış ve tüm DT Üyeleri raporlarını teslim etmiştir. 2023 Ocak ayında Özyeğin Üniversitesinin akreditasyon süreci tamamlanmıştır. Özyeğin üniversitesi değerlendirme süreci kaldırılan pandemi kuralları sonrasında görüşmeler yüz yüze yapılmıştır. YÖKAK Akreditasyon yöneticisi sayın Prof. Dr. Neslihan BOYAN da saha ziyaretine katılmıştır. Söz konusu üç programın değerlendirme takvimi; kurum DT Değerlendirme Tarihleri Özyeğin Üniversitesi 14-15-16 Aralık 2022, İstanbul Bilgi Üniversitesi 24-25-26 Mayıs 2023, TOBB 25-26 Mayıs 2023. Bahsi geçen üç programın sonuç raporlarının AÜK tarafından yazılması tamamlanmış ve kurumlara iletilerek web sitesinde de paylaşılmıştır. 2023 yılında akreditasyon başvurusunda bulunan ve akreditasyon süreci devam eden üniversiteler TED Üniversitesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesidir. TED Üniversitesi Eylül 2023 döneminde yapılan 2 yıllık akreditasyonun 5 yıllık akreditasyona tamamlanma işlemidir. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi Eylül 2023 tarihlerinde akreditasyon başvurusunda bulunmuştur. Söz konusu üç programın değerlendirme takvimi; kurum DT Değerlendirme Tarihleri TED Üniversitesi için AÜK Üyelerinin kararıyla önceki değerlendirme raporundan faydalanılmasına ve uzaktan değerlendirme yapılmasına karar verilmiştir. Bu bağlamda TED Üniversitesi'nin DT raporları Ocak 2024 tarihine kadar teslim edilmiştir. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi 20-21 Aralık 2023 ve Dokuz Eylül Üniversitesi 22-23 Şubat. DT raporları ayrıntılı şekilde kanıtlar dosyasında paylaşılmıştır.

Özyeğin Üniversitesi psikoloji lisans programının en güçlü yönlerinden biri öğretim kadrosudur. Alanlarında yetkin ve tecrübeli öğretim üyeleri bulunmaktadır ve kurumdaki çalışma yıllarına bakıldığında yüksek oranda devamlılığı bulunan ve kadro değişimlerinin sıklıkla gözlemlenmediği bir yapı gözlenmektedir. Öğretim kadrosunun yayın ve araştırma projeleriyle fakülte içinde lokomotif konumu olduğu görülmüştür. Araştırma görevlerinin lisans derslerine sundukları yüksek nitelikli katkı öne çıkmış, çok net görev tanımlarının bulunması ise iş yükünün arttığı dönemlerde dengesiz bir iş yükü dağılımı önünde koruyucu bir faktör olarak değerlendirilmiştir. Programın gelişime açık yönü; eğitim amaçlarının

belirlenme ve değiştirilme sürecinde dış paydaşlardan oluşan bir Danışma Kurulunun varlığı olumludur ancak bu kurulun niceliğinin sınırlı olması; farklı sektörlere, eski mezunlar, işverenler gibi kaynaklardan ulaşılacak dış paydaşlarla yürütölen odak grup görüşmelerine de çok yeni başlanmış olması nedeniyle etkisi sınırlı olarak değerlendirilmiştir. Gelecek dönemde, paydaş sayılarının arttırılması ve eğitim amaçlarının yapılandırılması sürecine etkilerinin arttırılması önerilmektedir.

İstanbul Bilgi Üniversitesi psikoloji lisans programının güçlü yönleri, Psikoloji lisans programında belirtilen yedi temel çıktı, psikoloji programları için belirlenen uluslararası standartlarla ve TPD-PPAB Program Çıktıları ile uyumludur. Belirlenen çıktıları ulaşmayı hedefleyen bir müfredatın sunulmaya alışıldığı ve çıktıların değerlendirilmesi için farklı nesnel ölçümlerin kullanıldığı gözlenmiştir. Programa kabul edilen öğrencilerin, Lisans Yerleştirme Sınavında (LYS) aldıkları puanların düzenli olarak takip edilmesi, geniş ölçüde yan dal ve çift ana dal yapma fırsatı sağlanması, farklı bölüm ve disiplinlerden ders almalarının sağlanması ve teşvik edilmekte, yurtdışı değişim programlarına katılımlarının teşvik edilmesi, UZEM birimi ile sistematik destek sağlanmakta, Küresel Yetenek Yönetim Merkezi aracılığı ile staj, kariyer seğenekleri ve iş olanakları konularında desteklenmeleri, ve bölümde kültürel çeşitliliğe uygun öğrenci dağılımının bulunması güçlü yönler olarak ortaya çıkmaktadır. Programın eğitim açısından gelişime açık yönleri psikolojinin alt alanlarına yönelik ders eşitliğinin artırılması ve öğrenci erişiminin olmadığı laboratuvarların bütün öğrencilerin kullanımına uygun hale getirilmesi ve bölümde psikolojinin farklı alanlarında tam zamanlı öğretim üyesi sayısının artırılmasına ihtiyacdır.

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi psikoloji lisans programının güçlü yönleri, Programa kabul edilen öğrencilerin, Lisans Yerleştirme Sınavında (LYS) son üç yıla ait taban puanlarının izlendiği, bunların yıllara göre gelişiminin değerlendirildiği, yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal ve yan dal uygulamalarına ilişkin yöntemlerin tanımlanmış olduğu görölmektedir. Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti sağlanması da programın güçlü yanlarından biridir. Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarılarının şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçüldüğü ve değerlendirildiği dikkati çekmektedir. Öğrenci danışmanlık sisteminin mevcut olduğu ve sorunsuz yürütöldüğü anlaşılmaktadır. Öğrencilerin, psikoloji alanının gelişimine katkı sağlayacak bilimsel çalışmalarda sorumluluk aldıkları görölmüştür. Öğrencilerin zorunlu staj raporları bulunmaktadır. Mezuniyet sonrası istihdam oranlarının takip edildiği anlaşılmaktadır. Öğrencilerin psikoloji alan yazınında baskın dil olan İngilizceyi kullanarak alanındaki bilgileri izleyebilme ve meslektaşları ile iletişim kurabilme yetkinliğine sahip oldukları görölmüştür.

Programın gelişime açık yönleri ise, eğitimin üç döneme yayılmış olması ve dönemlerin diğer üniversitelere göre farklı zamanda başlamasından dolayı Erasmus+ Yükseköğretimde Öğrenci Öğrenim Hareketliliğinden faydalanan öğrenci sayısının nispeten düşük olduğu görülmektedir. Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini takip ve kontrol edecek güvenilir yöntemler geliştirilmiştir. Buna karşın kullanılan manuel yöntemlerin insan hatasına açık olduğu göz ardı edilmemelidir. Bunun yanı sıra eğitim-öğretim alt başlığı doğrultusunda, izlencelerde engelli öğrencilerin ihtiyaçlarının tespit edilmesi ve desteklenmesine ilişkin herhangi bir bilgi yer almamaktadır. İzlencelerin standart hale getirilerek her birinde öğretim üyesinin ofis saati ve iletişim bilgisi yer alması gerekmektedir. İzlencelerin bu eksiklerin giderilmesi açısından güncellenmesi önerilir. Bazı derslerde ders başarısı normal dağılım göstermemektedir. Ayrıca programın eğitim amaçlarının gözden geçirilmesi, 5 yıllık periyodlarla gerçekleştirilmektedir. Bu sürenin oldukça uzun olduğu değerlendirilmiştir. Programın iç ve dış paydaşların gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmesinin yararlı olabileceği düşünülmektedir.

a. Güçlü Yönler

TPD'nin kuruluşundan itibaren, psikoloji alanında, bilim, uygulama ve yasal düzenlemelerde evrensel ölçütlere ulaşan ve kamu yararını gözeten faaliyetlere öncülük etmiştir. Bakanlar Kurulu kararıyla kamu yararına çalışan dernek olarak tescillen TPD, bu misyonların gerçekleştirilebilmesinde, akredite programlardan mezun meslektaşlarımızın varlığı merkezi bir önem taşımaktadır. Bu bağlamda, kuruluşundan bu yana meslek yasası çalışmalarının yürütülmesi ve unvan koşullarının belirlenmesi, eğitim standartlarıyla paralel ilerlemiştir. Kontrolsüz biçimde sayıları hızla artan psikoloji bölümlerinin oluşturacağı sorunlara dair ön görüşler doğrultusunda 2005 yılında düzenlenen Psikoloji Eğitimi Kurultayı düzenlenmiştir. Bu kurultayın bir doğrultusu olarak 2006 yılında ivedilikle ilk akreditasyon çalışmaları (PLESA) başlamıştır. Geliştirilen akreditasyon yönetmeliğine, 2011 yılında, YÖK tarafından onay verilmesine takiben, PLESA'yı temsilen Prof. Dr. Gonca Soygüt Pekak ve Derneği temsilen Başkan Dr. Nedret Öztan, TPD Genel Merkezi, İstanbul ve İzmir Şubelerinde, Psikoloji Bölüm başkanlarıyla, tanıtım ve bilgilendirme toplantıları düzenlemişlerdir. Bu toplantıların önemli bir çıktısı olarak, köklü devlet üniversitelerinin psikoloji bölümlerinin tanınırlıkları nedeniyle, akreditasyonu bir ihtiyaç olarak görmemeleri eğiliminin değişmesi olmuştur. Nitekim, ilk başvurular bu kategorideki üniversitelerdeki psikoloji lisans programlarından gelmiş, alanda geliştirici bir rekabet ortamı yaratılmıştır.

Akreditasyon sürecinin dernekten bağımsız olarak yürütülmesi için YÖDAK tarafından istenilen düzenlemeler 2016-2019 yılları arasında AÜK Başkanları Prof. Dr. H. Canan Sümer ve Prof. Dr. Ayşegül Durak Batıgün'ün koordinasyonu altında tamamlanmış ve

uzatma izinleri kurul tarafından verilmiştir.

Süre giden yasal düzenleme çalışmaları ve akreditasyon ölçütlerini oluşturulması birbirlerini kaşıkli besleyen ve destekleyen süreçler olmuştur. 2011 yılında klinik psikolog unvanına dair yasal düzenleme sırasında aktif rol alan Derneğin, PLESA grubundan bazı üyeler, Klinik Psikoloji Alanına dair bir akreditasyon taslağını aynı yıl içinde tamamlamışlardır. Ancak bu taslağa dair başvuru, YÖK Genel Kurulu'nda, diğer tüm alt alanları kapsayacak biçimde tamamlanması gerekliliği nedeniyle resmiyet kazanamamıştır. Bununla birlikte, ilgili taslak klinik psikoloji program kurucuları tarafından rehber olarak kullanılmaktadır. İzleyen yıllarda, TPD 2016-2024 yılları arasında TBMM bünyesinde yürütülen, Ruh Sağlığı Yasa çalışmalarında aktif katılım sağlamıştır. Halen bağımsız bir meslek yasası çıkarılması yönündeki faaliyetler yoğun olarak sürdürülmektedir. Tüm bu yasal düzenleme çalışmalarında, YÖK ve YÖDAK nezdinde akreditasyon yetkisine sahip olunması destekleyici bir unsurdur.

Diğer taraftan, TPD, 90'lı yıllardan itibaren uluslararası en üst düzey (şemsiye) birliklerin aktif üyesi olmuştur. Bu açıdan, uluslararası düzeyde de Türkiye'de psikoloji eğitimiyle yakından ilgilenen bir meslek örgütü olarak dikkati çeken düzeyde bir birikim oluşturmuştur. Bunlardan, Uluslararası Psikoloji Bilimi Birliği (IUPyS) Psikoloji Eğitiminin Evrensel Yeterlilikleri gibi çalışmalarda üyelerimiz aktif katılım sağlamıştır.

Ayrıca, EFPA'nın üyesi olarak, çok sayıda alt çalışma kurullarında sürekli olarak temsilci üye bulundurmuş; 2011 yılında Avrupa Psikoloji Kongresine İstanbul'da ev sahipliği yaparak oldukça başarılı bir organizasyon gerçekleştirmiştir. EFPA'nın Avrupa'da Psikoloji Eğitiminin ve yeterliliklerini ortak ölçütlerini oluşturma çalışmaları yıllar sonra "Europsy Temel Düzey" (Avrupa Psikoloji Diploması) ve "Europsy Psikoterapi Uzmanlığı" sertifikalarının verilmesi süreci başlamıştır. Bu kapsamda, Dernek, psikoloji alanındaki diplomalarını Türkiye'deki psikoloji bölümlerinden almış olan ve belirli bir süredir süpervizyon altında çalışmış psikologların yeterliliklerinin, EuroPsy için uygunluğunu değerlendirmek üzere EFPA tarafından 09.03.2013 tarihinde yetkilendirilmiştir. Bu yetkini alınmasında, YÖK nezdinde akreditasyona sahip olmak güçlendirici bir unsur olmuştur. Güncel gelişmeler açısından, EFPA-Europsy kapsamında sertifika veren kurulların görev sürelerini dolması üzerine (EFPA S-NAC in Turkey), 2023 yılında, AÜK Başkanı Prof. Dr. Gonca Soygüt Pekak tarafından kurullar yeniden oluşturulmuş ve aynı yıl düzenlenen Işık Savaşır Klinik Psikoloji Sempozyumu'nda AÜK Başkanı ve ilgili kurul üyeleri, EFPA-Europsy sertifikalarını, psikoloji eğitiminin akreditasyon ölçütleriyle ilgili meslektaşları bir bilgilendirme paneli düzenlemişlerdir. Sonuç olarak, TPD üyelerinin, uluslararası birliklerde, psikoloji eğitimi, bilimi ve uygulamalarına dair yeterlilikler çalışmalarında olması ilgili akreditasyon yönetmeliğinin geliştirilmesinde itici güç oluşturmuştur. Sözü

geçen birlikler dışında, Derneğin işbirliği içinde olduğu Amerikan Psikoloji Derneği (APA), akreditasyon çalışmaları ve ilgili birimleriyle yürütülen görüşmeler, evrensel ölçütlere ulaşan bir akreditasyon yönetmeliği geliştirmede rehber olarak kullanılmıştır.

Bu madde kapsamında, bizzat AÜK tarafından yürütülen güncel faaliyetler açısından, sürekli eğitim, geliştirme ve iyileştirme temel ilkelerinden yola çıkılarak, 2023 yılı içerisinde özellikle bilgilendirme eğitimlerine ve iyileştirme faaliyetlerine önem verilmiştir. Eğitim faaliyetleri yalnızca değerlendirme takımı (DT) üyelerinin eğitimi ile sınırlı kalmamış, psikoloji programlarına ve psikoloji programlarını tercih etmeyi düşünen öğrencilere yönelik geniş katılımlı eğitim ve bilgilendirme çalışmaları da yapılmıştır. Tüm bu çalışmalar, TPD-PPAB internet sitesi ve mesaj listeleri aracılığı ile paydaşlara duyurulmuştur.

Lisans programlarının akreditasyonu yanı sıra TPD, kamu yararına çok sayıda sorumluluk üstlenmektedir. Örneğin Türkiye’de sürücü değerlendirmesinde yaygın olarak kullanılan Sürücü Psikoteknik Değerlendirme sistemlerinin akreditasyon ve takip yetkisi derneğe aittir. Bunun dışında zeka testlerinin eğitiminden, psikolojik uygulamaların izlenmesine ve ilgili bakanlıklara görüş sunulmasına kadar çok sayıda faaliyet TPD’nin düzenli olarak yürüttüğü sorumluluklar arasındadır.

İyileştirme faaliyetleri kapsamında ise bazı yönergeler (Sürekli İyileştirme Komitesi Yönergesi, Arşivleme Yönergesi) ve kılavuzlar (Uzaktan Değerlendirme Kılavuzu, Tutarlılık Tetkik Kılavuzu) hazırlanmış ve uygulamaya konmuştur. Bu çalışmalar içerisinde özellikle Nicel (Rubrik) Değerlendirme Sistemi’nin geliştirilmiş olması ayrı bir önem taşımaktadır. Geliştirilen bu sistem ile daha objektif ve güvenilir bir değerlendirme imkânı sunmuştur. ENQA ile ilişkiler başlatılmış, bütçe sorunları açısından kaynak oluşturma planlamaları yapılmaktadır. Ek olarak değerlendirme takımı üyelerinin kendi içinde ve başvuru sahibi programların değerlendirme takımı üyelerini değerlendirdikleri formlar hazırlanmış, formlardan elde edilen geribildirimler sayesinde değerlendirme takımını oluşturan üyelerin seçiminde iyileştirmeye gidilmiştir. Bu doğrultuda, geribildirimler tek yönlü değil, çift yönlü olarak değerlendirilebilmektedir.

TPD-PPAB’ın kapsamlı bir web sayfası bulunmakta ve bu sayfada birim ve akreditasyon süreçleri ve kriterleri hakkında ayrıntılı bilgilerin yanı sıra akredite edilen bölümlerin bilgisi, duyurular ve verilen eğitim faaliyetleri gibi temel bilgilere erişilebilmektedir. Akreditasyon başvuruları internet sayfası üzerinden çevrimiçi yapılmaktadır. Şeffaflık ve hesap verebilirlik temel ilkesi doğrultusunda akreditasyon nihai karar ve raporları internet sitesinden yayınlanmaktadır.

Sürekli iyileştirme ve geliştirme temel felsefesiyle tutarlı olarak, akreditasyon değerlendirme süreci tamamlandıktan sonra DT üyeleri, süreci ve birbirlerini değerlendirmekte,

değerlendirme sürecinden geçen programlar da süreci ve DT üyelerini değerlendirmektedir. Öte yandan sürdürülebilirliği güvence altına alan bir kurumsal kapasiteye sahip olduğu değerlendirilmekle birlikte deneyimli, gönüllülük esasıyla katkı sunan yönetici, değerlendirici ve profesyonellerin varlığı güçlü yönler arasında anılmaktadır.

b. Gelişmeye Açık Yönler

Başvuru hazırlığı ile ilgili Dernek Temsilcisi ve Koordinatörü Cebrail Polat, yeni başvuran program temsilcileriyle bizzat görüşmeler yürütmeye başlamıştır. Gelecek dönemde, bu ön görüşmelerin daha sistematik bir yapılandırılmaya kavuşturularak, görüntülü eğitim malzemeleriyle de desteklememesi planlanmıştır. Ayrıca, AÜK kararıyla, rubrik tabloların ilgili program tarafından öz değerlendirme olarak başvuruda iletilmesi koşulu başvuruları daha sistematik hale getirmiştir. Bu uygulamaya devam edilecektir. Başvuruları teşvik amacıyla, genel bilgilendirme kaynakları faaldir. Yukarıda belirtildiği gibi motivasyonun ötesinde, koşulları karşılama zorluğu başvuruları sınırlı tutmaktadır.

Bu dönemde genel bilgilendirme eğitimleri ile ilgili faaliyetlerde artış sağlanmıştır. Türk Psikologlar Derneği Genel Koordinatörü ve Akreditasyon Üst Kurulu Üyesi Cebrail Polat tarafından 02.01.2023 tarihinde TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, 04.01.2023 tarihinde Yaşar Üniversitesi, 06.01.2023 tarihinde Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, 02.05.2023 tarihinde Ankara Medipol Üniversitesi, 02.11.2023 tarihinde Adana Çukurova Üniversitesi psikoloji programları ile akreditasyon bilgilendirme ve tanıtım toplantıları gerçekleştirilmiştir. Dernek Temsilcisi Cebrail Polat bu toplantılarda kurum temsilcilerine Türk Psikologlar Derneğinin akreditasyon süreçlerine ilişkin ayrıntılı bilgilendirmelerde bulunmuştur.

ENQA ile ilişkiler başlatılmış, ancak daha önce belirtildiği gibi bütçe sorunları açısından ilerleme sağlanamamıştır. Kaynak oluşturma planlamaları yapılmaktadır. Bununla birlikte, yine güçlü yönler bölümünde ayrıntılı değinildiği gibi, Derneğin bağlı olduğu uluslararası birliklerle süregiden ilişkileri ve EFPA Europsy-Temel Düzey ve Psikoterapi Uzmanlığı verme yetkisine sahip aktif kurullarının (SNAC) çalışmaları ve Türkiye'deki akreditasyon süreçleri kaşıkli destekleyici ve geliştirici yönde katkı sağlamaktadır.

Önümüzdeki dönemde kısa vadeli stratejik plan olarak üç faaliyetin AÜK tarafından düzenlenmesi planlanmaktadır:

1. Psikoloji lisans akreditasyon sürecinin ve güncel dokümanlarının psikoloji bölümlerine tanıtıldığı çevrimiçi bir bilgilendirme toplantısının düzenlenmesi

2. Akreditasyona başvuracak bölüm sayısının artırılması için, yeni AÜK üyelerinin de katılımıyla ek tanıtım çalışmalarının yapılması ve akredite olmayan bölümlerin akreditasyon şartlarını hazırlık için teşvik edilmeleri
3. Psikoloji eğitimi yeterlik alanları konusunda yapılan güncel uluslararası çalışmaları ve akreditasyon süreçlerini yeniden gözden geçirmek. Bu kapsamda uluslararası iki uzman isim Prof. Dr. Susan A. Nolan (Seton Hall University, USA), Prof. Dr. Jacquelyn Cranney (UNSW Sydney, Australia) liderliğinde oluşturulan ve içinde AÜK üyesi Prof. Dr. Nebi Sümer'in de yer aldığı farklı ülkelerden yuzden fazla bilim insanının çalıştığı Uluslararası Psikoloji Lisans Eğitimi Çıktıları İşbirliği Girişiminin (International Collaboration on Undergraduate Psychology Outcomes (ICUPO) (<https://blogs.shu.edu/icupo/>) sonuçlandığı Uluslararası Psikoloji Eğitimde Yeterlilik Alanları ve Çıktıları çalışmasının tartışmaya açılması ve bölümlere anlatılması
4. Psikoloji alt alanlarının ve lisansüstü programlarının akreditasyon sürecine alınması için çalışma grubu oluşturulması

c. Performans Ölçütleri:

Performans Ölçütleri		
Ölçütler	Cevaplar	Açıklama
Toplam akreditasyon süresi	125	Akreditasyon başvuru tarihi ile karar tarihi arasındaki süre gün olarak dikkate alınmalıdır. Akreditasyon Sürecinin Ortalama Tamamlanma Süresinin hesaplanması için kullanılacak olan bir sayısal değer yazılmalıdır.
Toplam akreditasyon hizmeti sunulan program sayısı	20	Toplam akreditasyon hizmeti sunulan program sayısını rakam ile belirtiniz. Akreditasyon Sürecinin Ortalama Tamamlanma Süresinin hesaplanması için kullanılacak bir bilgidir.
Toplam Değerlendirici sayısı	18	Toplam Değerlendirici sayısı rakam ile belirtilmeli. Bu bilgi Ortalama Değerlendirici Sayısının hesaplanması için kullanılacaktır.
Toplam aktif program sayısı	133	Toplam aktif program sayısı rakam ile belirtilmeli. Ortalama Değerlendirici Sayısının hesaplanmasında kullanılır.
Bilgilendirme Toplantısı Sayısı	5	Bilgilendirme Toplantısı Sayısı rakam ile yazılmalı
Değerlendirici Eğitimi Sayısı	6	Değerlendirici Eğitimi Sayısı rakam ile belirtilmelidir.

Performans Oranları		
Oran Adı	Oran Değeri	Tanım
Akreditasyon Sürecinin Ortalama Tamamlanma Süresi	120/20	<ul style="list-style-type: none"> • Toplam akreditasyon süresi / Toplam akreditasyon hizmeti sunulan program sayısı • Akreditasyon başvuru tarihi ile karar tarihi arasındaki süre gün olarak dikkate alınmalıdır.
Ortalama Değerlendirici Sayısı	60/174	Toplam Değerlendirici sayısı / Toplam aktif program sayısı

Üniversite Bölümleri			
Üniversite Adı	Fakülte Adı	Bölüm Adı	Başlama Tarihi
TOBB ÜNİVERSİTESİ	FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ PR. (TAM BURLU)	19/06/2023
ÖZYEGİN ÜNİVERSİTESİ	İKTİSADİ, İDARİ VE SOSYAL BİLİMLER FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ PR. (İNGİLİZCE) (TAM BURLU)	09/01/2023
İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ	EDEBİYAT FAKÜLTESİ	PSİKOLOJİ PR.	19/06/2023
Toplam 3 üniversite bölümü bulunmaktadır.			

5. DEĞERLENDİRME

2023 takvim yılı içinde Ocak başvuru döneminde bir, Eylül başvuru döneminde beş olmak üzere toplam altı psikoloji lisans programı başvuruda bulunmuştur. 2023 Takvim Yılı İçeriğinde, Özyeğin Üniversitesi, İstanbul Bilgi Üniversitesi ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi olmak üzere toplam üç üniversitenin psikoloji lisans programları akredite edilmiştir. Özyeğin Üniversitesi Eylül 2022 döneminde yapılan yenileme işlemidir. Özyeğin Üniversitesinin değerlendirme süreci Aralık 2022 sonu itibarıyla tamamlanmış ve tüm DT Üyeleri raporlarını teslim etmiştir. Sonuç raporlarının AÜK tarafından yazılması tamamlanmıştır. İstanbul Bilgi Üniversitesi'nin değerlendirme süreci Haziran 2023 sonu itibarıyla tamamlanmış ve tüm DT Üyeleri raporlarını teslim etmiştir. TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi değerlendirme süreci Haziran 2023 itibarıyla tamamlanmış ve tüm DT Üyeleri raporlarını teslim etmiştir. 2023 Ocak ayında Özyeğin Üniversitesinin akreditasyon süreci tamamlanmıştır. Özyeğin Üniversitesi değerlendirme süreci kaldırılan pandemi

kuralları sonrasında görüşmeler yüz yüze yapılmıştır. YÖKAK Akreditasyon yöneticisi sayın Prof. Dr. Neslihan BOYAN da saha ziyaretine katılmıştır. Söz konusu üç programın değerlendirme takvimi; kurum DT Değerlendirme Tarihleri Özyeğin Üniversitesi 14-15-16 Aralık 2022, İstanbul Bilgi Üniversitesi 24-25-26 Mayıs 2023, TOBB-ETÜ 25-26 Mayıs 2023. Bahsi geçen üç programın sonuç raporlarının AÜK tarafından yazılması tamamlanmış ve kurumlara iletilerek web sitesinde de paylaşılmıştır.

2023 yılında akreditasyon başvurusunda bulunan ve akreditasyon süreci tamamlanan üniversiteler TED Üniversitesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi'dir. TED Üniversitesi'nin 2023 yılındaki başvurusuyla Eylül 2021 döneminde elde ettikleri 2 yıllık akreditasyon 5 yıllık akreditasyona tamamlanmıştır. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi Eylül 2023 tarihlerinde akreditasyon başvurusunda bulunmuştur. Söz konusu üç programın değerlendirme takvimi; kurum DT Değerlendirme Tarihleri TED Üniversitesi için AÜK Üyelerinin kararıyla önceki değerlendirme raporundan faydalanılmasına ve uzaktan değerlendirme yapılmasına karar verilmiştir. Bu bağlamda TED Üniversitesi'nin DT raporları Ocak 2024 tarihine kadar teslim edilmiştir. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi DT raporları 20-21 Aralık 2023 ve Dokuz Eylül Üniversitesi DT raporları 22-23 Şubat 2024 tarihlerinde teslim edilmiştir. 2023-2024 yıllarında başvuruları tamamlanan TED, Ankara Yıldırım Beyazıt ve Dokuz Eylül Üniversitelerinin ayrıntılı bilgileri 2024 raporunda sunulacaktır. Türk Psikologlar Derneği tarafından Aralık 2023 tarihinde akredite edilmiş toplam programı sayısı 15'tir. Daha önce akredite edilen fakat süresi dolan üniversiteler (Boğaziçi Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi) ve 2024 yılında akreditasyonu tamamlanan (TED Üniversitesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi) üniversiteler sayıya dahil edilmemiştir.

6. SONUÇ

Önümüzdeki dönemde kısa vadeli stratejik plan olarak üç faaliyetin AÜK tarafından düzenlenmesi planlanmaktadır:

Psikoloji lisans akreditasyon sürecinin ve güncel dokümanlarının psikoloji bölümlerine tanıtıldığı çevrimiçi bir bilgilendirme toplantısının düzenlenmesi

Akreditasyona başvuracak bölüm sayısının arttırılması için, yeni AÜK üyelerinin de katılımıyla ek tanıtım çalışmalarının yapılması ve akredite olmayan bölümlerin akreditasyon şartlarını hazırlık için teşvik edilmeleri

Psikoloji eğitimi yeterlik alanları konusunda yapılan güncel uluslararası çalışmaları ve akreditasyon süreçlerini yeniden gözden geçirmek. Bu kapsamda uluslararası iki uzman isim Prof. Dr. Susan A. Nolan (Seton Hall University, USA), Prof. Dr. Jacquelyn Cranney (UNSW Sydney, Australia) liderliğinde oluşturulan ve içinde AÜK üyesi Prof. Dr. Nebi Sümer'in de yer aldığı farklı ülkelerden yüzden fazla bilim insanının çalıştığı Uluslararası Psikoloji Lisans Eğitimi Çıktıları İşbirliği Girişiminin (International Collaboration on Undergraduate Psychology Outcomes (ICUPO) (<https://blogs.shu.edu/icupo/>) sonuçlandığı Uluslararası Psikoloji Eğitimde Yeterlilik Alanları ve Çıktıları çalışmasının tartışmaya açılması ve bölümlere anlatılması

Psikoloji alt alanlarının ve lisansüstü programlarının akreditasyon sürecine alınması için çalışma grubu oluşturulması.

Gonca Soygüt Pekak

Akreditasyon Üst Kurulu Başkanı